

Na temelju članka 8. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“ br. 92/10), a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara (Narodne novine 116/11) i članka 19. Statuta Zavoda za javno zdravstvo Osijek, Upravno vijeće Zavoda na 43. sjednici održanoj 02.08.2016. donijelo je

P R A V I L N I K **O ZAŠTITI OD POŽARA**

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Pravilnik) uređuju se pitanja od značaja za sprečavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava rada i zaštita života i zdravlja radnika Zavoda za javno zdravstvo Osijek (u daljnjem tekstu: Zavod).

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

- mjere zaštite od požara kojima se otklanjaju ili smanjuju opasnosti od nastajanja požara;
- ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju kontrolu;
- način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad na određenom radnom mjestu s opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke radnika glede mjera zaštite od požara te vođenje evidencije o tome;
- obveze radnika zaduženog za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara dužnosti zaposlenika u slučaju nastanka požara

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- rješenje o razvrstavanju Zavoda u kategoriju ugroženosti od požara (Prilog br. 1);
- popis i raspored vatrogasnih aparata (Prilog br. 2);
- popis i raspored vanjskih i unutarnjih hidranata (Prilog br. 3);
- popis i raspored ručnih javljača požara (Prilog br. 4)

Članak 4.

Projektne dokumentacije, analize, nalazi i mišljenja, uvjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se i čuvaju kod tehničkog radnika i stručnog referenta za zaštitu od požara.

Članak 5.

Sustav zaštite od požara obuhvaća norme ponašanja zaposlenika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostoru Zavoda, kao i tehničke normative, norme i upute u vezi građevina i sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne, propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima,

odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 6.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i/ili zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u Zavodu.

Radnici drugih ustanova ili društava koji obavljaju određene poslove u prostorijama i prostorima Zavoda dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Odgovornu osobu za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad.

II. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

U cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama, građevinskim dijelovima, kao i na prostorima oko njih i ostalim prostorima razvrstanim u četvrtu kategoriju ugroženosti, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranje i izgradnja novih građevina i građevinskih dijelova, kao i izgradnju privremenih te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova, eksplozivnih, otrovnih i drugih opasnih tvari u za to izgrađenim građevinama ili prostorima;
- čuvanje i korištenje zapaljivih tekućina i plinova i drugih opasnih tvari;
- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanja i sl.);
- održavanje čistoće u građevinama i oko njih, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje izlaza, ulaza, prolaza i protupožarnih puteva unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparat (,,Narodne novine“ br. 101/11 i 74/13).

Članak 8.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara.

1. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama te mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 10.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini ili građevinskim dijelovima;
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini;
- sprečavanje širenja požara – lokaliziranje (ponajprije izvan područja građevine i njenih dijelova)
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 11.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i/ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 12.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Izlazi i izlazni putovi

Članak 13.

Cjelokupan prostor na hodnicima, stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća te ne smije biti neravna, niti imati naglih promjena visina.

Podne obloge, tepisi (tepsoni), kao i mobilni prekrivači moraju biti izgrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 14.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću. Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Za evakuaciju u slučaju opasnosti mora se izraditi plan evakuacije za sve građevine i građevinske dijelove u kojima se obavlja djelatnost Zavoda.

U izlazima i izlaznim putovima koji se koriste za evakuaciju na zidu mora biti obješen grafički plan evakuacije s označenim smjerom izlaska s tog mjesta na slobodan prostor. Grafički planovi evakuacije moraju se postaviti u izlazima i izlaznim putovima na svakih 5 metara udaljenosti počevši od izlaza ili stubišta.

Članak 15.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina putova evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50m u prizemnom i 30m u katnim objektima.

Dužina puta evakuacije može se izračunati i računski, koristeći pri tome horizontalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljavanje do sigurnog prostora te otpornost konstrukcije na požar.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zaokretna i izvedena od negorivog materijala.

Rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 16.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako otvarati i zatvarati.

Sva vrata moraju se otvarati u smjeru izlaska (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ni stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ni razbijeno.

Sva vrata u skladištima zapaljivih tvari i materijala trebaju biti od negorivog materijala.

Članak 17.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda (ventus ili sličnim uređajima)

Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ni razbijena.

Članak 18.

Stubišta, okna dizala i energetske kanali moraju biti odijeljeni požarnim zidovima od ostalih prostora.

Ostali otvori na granici požarnog sektora koji služe za provođenje instalacija trebaju u unutrašnjosti imati protupožarne zaklopke (ventilacijski kanali), a s vanjske strane moraju biti protupožarno brtvljeni uz građevinsku konstrukciju (toplovodne cijevi).

Zidovi

Članak 19.

Zidovi na požarnim sektorima i izlazima te izlaznim putovima ne smiju biti oštećeni (pukotine) i trebaju imati negorive obloge bez obzira jesu li nosivi ili pregradni.

Zaštitne obloge požarnih zidova trebaju cijelom površinom prekrivati zid i ne smiju imati oštećenja, pukotine niti se odvajati od zida.

Krovište

Članak 20.

Pri izgradnji krovišta treba se držati sljedećeg:

- izbjegavati skladišta s tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama;
- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala;
- gorivi materijal može se upotrebljavati samo u minimalnim količinama koliko je potrebno za hidroizolaciju (ne toplinsku);
- krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi (radi toga treba na granici požarnih sektora izvesti produžetke požarnih zidova iznad krovišta od najmanje 30cm, ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta širine 2 x 160cm);
- konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima.

Članak 21.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja.

Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati ni držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar.

Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovnom prostoru, već se mora dopremati na krovište u zatvorenim posudama.

Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

Ostale građevinske konstrukcije

Članak 22.

Istake ili dogradnje nižih dijelova građevine trebaju biti takve širine da ne sprečavaju pristup vatrogasne tehnike do otvora na višim dijelovima građevine.

Članak 23.

U cilju sprečavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smije se skladištiti, privremeno odlagati različite predmete i uređaje, parkirati i sl.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega;
- da se njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevine;

- da su opskrbljene odgovarajućom signalizacijom i znakovima.
Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

b) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 24.

U glavnom razvodnom ormaru kao u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 25.

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene električne sklopke.
Sklopke iz stavka 1. ovog članka treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 26.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.
Topljivi osigurači automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati.
Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojim strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.
Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlaštteni električari.
Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima. Ispitivanje zaštite od kratkog spoja i preopterećenja mora se obavljati svakih 12 mjeseci, a nađene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 27.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.
Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.
Ključevi ormara moraju se nalaziti kod tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara, odnosno za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara.
Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da pri isključenju električne energije ostanu uključena trošila za nužnu rasvjetu, vatrogasne crpke i sl. prilikom nestanka napona iz mreže, ta se trošila trebaju automatski napajati iz pomoćnog elektroenergetskog izvora.

Članak 28.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama te moraju odgovarati zahtjevima njihove namjene.
U pojedinim prostorijama u ormare se moraju postavljati sklopke koje isključuju cjelokupnu instalaciju osim općeg i sigurnosnog osvjetljenja.
Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno-uključeno, time da taj položaj označava i signalna žaruljica.
Razvodni ormari sa sklopkama za isključivanje moraju se ispitivati svakih šest mjeseci.

Članak 29.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

U svim prostorijama (radionice, skladišta i sl.) sa zapaljivim i lakozapaljivim krutim tvarima mora se izvesti vodonepropusna elektro-instalacija.

Članak 30.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalog iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

c) Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 31.

Na svim građevinama u kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene gromobranske instalacije sukladno tehničkim propisima o gromobranima.

Gromobranska instalacija mora biti izvedene, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizorna knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 32.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora s obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju,
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, a najmanje jednom u dvije godine.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci na njoj eventualno potrebni.

d) Mjere zaštite od požara na uređajima i instalacijama ventilacije i grijanja

Članak 33.

Svi uređaji i instalacije ventilacije i zagrijavanja moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Način zagrijavanja, vrsta grijaćih tijela i njihov smještaj moraju odgovarati namjeni prostorije.

U prostorijama građevine i njenim pojedinim građevinskim dijelovima ne smiju se upotrebljavati rešoi, električne grijalice s otvorenim grijačima, električni radijatori i drugi slični aparati i grijaća tijela, osim u za to posebno opremljenim prostorijama, te uz prethodno pribavljen pristanak tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara. Zagrijavanje poslovnih i drugih prostorija treba provoditi radijatorima centralnog grijanja ili priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija.

2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

a) Općenito

Članak 34.

U određenim dijelovima građevina u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi i drugi lakozapaljivi materijali ili se stvaraju eksplozivne smjese zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljivosti.

U tim prostorijama na vidljivim mjestima moraju biti ispisane upute o mjerama zaštite od požara.

Smještaj i čuvanje navedenih tvari može se obavljati samo u posebnim građevinama ili posebnim skladišnim prostorima građevina koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih tvari.

U prostorijama u kojima se pri radu koriste spomenute tvari, one se mogu držati u propisanim posudama i u količinama potrebnoj za jednodnevni rad.

Članak 35.

Rad s otvorenim plamenom (aparatom za zavarivanje, rezanje i lemljenje) može se obavljati u prostorijama građevine ili dugim prostorima tek nakon pisanog odobrenja tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara i naređenih mjera koje se moraju poduzeti prije toga.

Za odlaganje masnih i nauljenih krpa te ostalih otpadaka treba postaviti metalne posude s poklopcima.

b) Održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 36.

U Zavodu je postavljena ili izvedena sljedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje i dojavu požara:

- vatrogasni aparati;
- hidrantska mreža s nadzemnim (podzemnim) hidrantima;
- ručni javljač požara.

Vatrogasni aparati

Članak 37.

Održavanje vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodični pregled.

Članak 38.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara i to svaka tri mjeseca sukladno čl. 5. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata („Narodne novine“ br. 101/11 i 74/13).

Članak 39.

O izvršenim redovnim pregledima vatrogasnih aparata tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara vodi upisnik u koji unosi utvrđene nedostatke i o istome izvještava ravnatelja Zavoda.

Članak 40.

Periodični pregled ručnih vatrogasnih aparata obavlja se jednom godišnje.

Članak 41.

Sadržaj periodičnog pregleda vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti aparata, propisan je u članku 8. i 9. Pravilnika o održavanju i izboru vatrogasnih aparata („Narodne novine“ br. 101/11 i 74/13).

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara Zavoda odgovoran je da vatrogasni aparati budu pravovremeno i od ovlaštene osobe pregledani i nakon pregleda označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno citiranim Pravilnikom iz prethodnog stavka.

Članak 42.

O izvršenim periodičnim pregledima vatrogasnih aparata tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara vodi upisnik gdje navodi koje su neispravnosti utvrđene i otklonjene, odnosno koje se ne mogu otkloniti.

Upisnik potpisuje i osoba koja je izvršila periodični pregled.

Članak 43.

Periodični pregled vatrogasnih aparata koji podliježu takvom ispitivanju, obavlja ovlaštena tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje pregleda odnosno ispitivanja.

Sustavi za dojavu i gašenje požara

Članak 44.

Ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara postavljenih u građevinama Zavoda obavlja ovlaštena tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova u rokovima utvrđenim zakonom.

Članak 45.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara.

Članak 46.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara o izvršenim ispitivanjima vodi upisnik u koji se upisuje kad je provjera izvršena, tko ju je obavio i što je provjerom utvrđeno.

III. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 47.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara je organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara na svim građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima u vlasništvu ili na korištenju Zavoda te na svim radnim mjestima.

Radi poboljšanja zaštite od požara u Zavodu, tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara savjetuje ravnatelja glede potrebnih mjera u cilju provedbe zaštite od požara

propisanih zakonom, podzakonskim aktima, prihvaćenim pravilima tehničke prakse radi povećanja sigurnosti imovine Zavoda.

Poslove tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara može obavljati osoba koja ima najmanje završenu školu za stručnog djelatnika vatrogasca ili srednju stručnu spremu tehničkog smjera i položen stručni ispit za obavljanje poslova zaštite od požara te tri godine radnog iskustva na poslovima zaštite od požara.

Članak 48.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate voditelju organizacijske jedinice kod koje je nadzor obavljen i unosi ih u redovna mjesečna izvješća.

Kada tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara pristupa izradi složenijih rješenja s područja zaštite od požara, može koristiti sve stručne službe i kadrove u Zavodu.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara surađuje s drugim trgovačkim društvima, ustanovama, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom Ministarstva unutarnjih poslova i nadležnom inspekcijom zaštite od požara, a radi poboljšanja zaštite od požara u Zavodu.

Članak 49.

U slučaju nastanka opasnosti od požara ili eksplozije voditelji organizacijskih jedinica moraju surađivati s tehničkim radnikom i stručnim referentom zaštite od požara.

Voditelji organizacijskih jedinica dužni su dati sve potrebne informacije o tijeku događaja tehničkom radniku i stručnom referentu zaštite od požara kako bi on mogao pravovremeno djelovati.

Članak 50.

Kada tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara utvrdi da u dijelu Zavoda postoje zadovoljavajući sigurnosni uvjeti za daljnji rad, sa stajališta zaštite od požara, dužan je o tome napismeno izvijestiti ravnatelja.

Svaki zaposlenik Zavoda dužan je što hitnije sam ili preko svog neposrednog voditelja prijaviti tehničkom radniku i stručnom referentu od požara svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 51.

Tehnički radnik i stručni referent od požara obavlja sljedeće poslove:

- upute za rad na siguran način iz područja zaštite od požara;
- kontrolira primjenu propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa te kod nabavke opreme i sredstava za rad;
- kontrolira provedbu općih akata Zavoda te uputa za siguran rad (zaštita od požara);
- kontrolira kretanje, zadržavanje i rad pojedinaca i vanjskih izvođača radova;
- kontrolira osposobljenosti i uvježbanost radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara;
- kontrolira izvršene rekonstrukcije ili adaptacije u građevinama glede provođenja mjera zaštite od požara;
- daje odobrenje za vrstu opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara koje nabavlja Zavod

- kontrolira provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla;
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara;
- izrađuje godišnji plan i program za osposobljavanje i obuku radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, organizira i izvodi osposobljavanje i obuku te vodi evidenciju o tome;
- izrađuje godišnji plan i program provođenja mjera, pregleda i kontrole opreme, uređaja i instalacija sa stajališta zaštite od požara;
- vodi brigu o servisiranju i ispitivanju uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Članak 52.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđene zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta, ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unos otvorenu vatru u požarno ili eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tom izvijestiti ravnatelja Zavoda i neposrednog voditelja;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi;
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku;
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti neposrednom voditelju te o tome izvijestiti ravnatelja Zavoda.

Članak 53.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara obavlja kontrolu ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara.

Utvrđene nedostatke na navedenoj opremi dužan je u najkraćem roku otkloniti ili organizirati njihovo otklanjanje.

IV. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA

1. Motrenje

Članak 54.

U sklopu redovnog obilaska i čuvanja građevina i prostora Zavoda tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara motri pojave požara.

Članak 55.

Svi radnici u sklopu svojih radnih zadataka zaduženi su u svom djelokrugu i za motrenje pojave požara.

2. Javljanje

Članak 56.

Na području Zavoda javljanje požara može se ostvariti na dva načina i to telefonom i javljačima požarima.

Svaki radnik ili bilo koja druga osoba u Zavodu koja opazi da je buknuo požar na prostoru ili u neposrednoj blizini Zavoda ili opazi takvo stanje koje bi moglo izazvati požar, dužna je bez odgode i bez obzira na veličini požara odmah preko telefona ili na bilo koji drugi način o tome obavijestiti vatrogasnu postrojbu na tel. 193.

Članak 57.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati sljedeći minimalni podaci:

- mjesto nastanka požara ili drugog događaja;
- priroda događaja ili veličina požara;
- prezime i ime dojavljivača.

Članak 58.

Ručni javljači požara moraju biti tako opremljeni da se preko njih, a pomoću vatrodojavne centrale mogu davati zvučni znakovi uzbune.

Ručni javljači požara postavljaju se na opasnim mjestima na razmak od 50 metara.

Javljači požara moraju biti označeni brojevima i po mogućnosti trebaju imati signalnu lampicu.

Za postavljanje, premještanje, demontiranje i sl. bilo kojeg javljača požara potrebna je posebna dozvola od odgovorne osobe, a svaka izmjena i promjena u sustavu javljača mora biti unesena na glavnu ploču.

3. Uzbunjivanje

Članak 59.

U slučaju požara, uzbunjivanje svih radnika Zavoda obavlja tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara i voditelji službi, a ukoliko u zgradi nema nikoga od njih radnik koji je uočio požar.

Članak 60.

Radnici i drugo osoblje koje se zateče u prostoriji ili zgradi u kojoj je planuo požar dužni su bez panike napustiti prostoriju, odnosno zgradu.

Napuštanje prostorije mora biti u roku od 30 (trideset) sekundi.

Članak 61.

Osoba koja zadnja napušta prostoriju dužna je zatvoriti sve otvore uključujući prozore i vrata.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara dužan je prekinuti ventilacijski sustav na glavnoj sklopki razvodnog ormara i isključiti električnu struju.

V. OSPOSABLJAVANJE RADNIKA IZ ZAŠTITE OD POŽARA I UPOZNAVANJE S OPASNOSTIMA OD POŽARA

a) Osposobljavanje radnika

Članak 62.

Svaki radnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenom Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom („Narodne novine“ br. 61/94).

Osposobljavanje radnika povjerava se onoj pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje tih poslova.

Članak 63.

Zaposlenicima koji uspješno polože program osposobljavanja izdaje se uvjerenje o osposobljenosti propisano Pravilnikom navedenim u članku 62. ovog Pravilnika.

Članak 64.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara odgovoran je za upućivanje radnika na osposobljavanje.

Uvjerenja o osposobljenosti zaposlenika čuvaju se kod tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara, a kopije uvjerenja čuvaju se kod izvođača programa.

b) Upoznavanje radnika s opasnostima na radnom mjestu

Članak 65.

Svakog radnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, neposredni voditelj i tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara dužni su ga upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovoj okolini te s poduzimanjem mjera zaštite da ne nastane požar i eksplozija.

Radnik potpisuje izjavu da je upoznat s opasnostima i mjerama zaštite od požara i eksplozije kojih se mora držati tijekom rada.

VI. OBVEZE VODITELJA I DRUGIH RADNIKA ZA PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPRIMJENE PROPISANIH ILI NAREĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Obveze voditelja u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 66.

Posebne dužnosti neposrednog voditelja su:

- upoznati radnika s mjerama zaštite od požara na radnom mjestu;
- udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne provodi odnosno ne primjenjuje mjere zaštite od požara;
- prekinuti rad na radnom mjestu, sredstva rada i u radnoj okolini ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi i radne operacije izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara;

- u slučaju neizravne opasnosti za nastanak požara s ravnateljem dogovoriti otklanjanje opasnosti odnosno nedostataka, ili ako se to ne može, dogovoriti privremeni prekid rada dok te opasnosti postoje;
- izvijestiti ravnatelja i tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara;
- u slučaju neizvršavanja obveza u primjeni i provedbi mjera zaštite od požara inicirati pokretanje postupka naknade štete ili otkaza ugovora o radu radnika koji tu obvezu ne izvršava na svom radnom mjestu ili u radnoj prostoriji ili radnom prostoru.

b) Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 67.

Obveze radnika u provedbi mjera zaštite od požara su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u vezi s novim poslovima na tom radnom mjestu;
- tijekom rada, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava rada, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti neposrednom voditelju ili tehničkom radniku i stručnom referentu zaštite od požara,
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanja s opasnim tvarima spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama;
- brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara i otklonile posljedice;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere zaštite od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na svim građevinama i njihovim dijelovima u Zavodu;
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješanim i nalijepljenim za njihovu upotrebu.

c) Odgovornost za provođenje propisanih i naređenih mjera zaštite od požara

Članak 68.

Za provođenje i osiguranje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih i naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je ravnatelj Zavoda.

Voditelji su odgovorni za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i podzakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara, svaki u svom djelokrugu rada.

VII. DUŽNOSTI RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 69.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako radnik ili grupa radnika to ne mogu učiniti sami dužni su odmah obavijestiti vatrogasnu postrojbu na telefon 193 i tehničkog radnika i stručnog referenta zaštite od požara odnosno ravnatelja.

Prilikom dojave o nastalom požaru treba dati sljedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja;
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe;
- je li požar u građevini ili na otvorenom prostoru;
- vrstu materijala koji gori (tekućina, plin, drvo, plastika, guma i sl.);
- ima li ozlijeđenih u požaru.

Članak 70.

Prije napuštanja radne prostorije u slučaju požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju;
- zatvoriti dovod plina;
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 71.

Tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja štete mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru te da se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 72.

Nakon završetka akcije gašenja požara tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara, dužan je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovnog požara, ukoliko smatra da je potrebno;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći.

Članak 73.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremiti na određena mjesta, za što je odgovoran tehnički radnik i stručni referent zaštite od požara.

III. PRIJALAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 74.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 75.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od dana donošenja.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaju važiti odredbe Pravilnika o zaštiti od požara od 12.05.1997. godine i njegove izmjene i dopune od 23.10.2008. godine.

Predsjednik Upravnog vijeća:
Marija Petrović, mag.oec.

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Zavoda dana 3. 8. 2016. i stupio je na snagu dana 11. 8. 2016.

Ravnatelj:
Zlatko Pandžić, dipl.oec.